

Huvudman

Kumla kommun
kommun@kumla.se

Beslut

Datum 2025-02-24

Dnr SI 2024:6360

Sida 1 (23)

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Kumlabyskola 7–9 i Kumla kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Kumla kommun att senast **den 26 maj 2025** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande garanterad undervisningstid, frånvaro, särskilt stöd, anmälan av uppgifter om kränkande behandling samt användande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning i undervisningen. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Kumla kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Kumla kommun ska vidta följande åtgärder

Garanterad undervisningstid

1. Se till att eleverna ges undervisning i samtliga ämnen i den utsträckning som framgår av skolförordningen. Undervisningen ska omfatta minst den garanterade undervisningstiden för respektive ämne under högstadiet, om inte avvikelser är beslutade genom beslut om anpassad studiegång. Av huvudmannens redovisning ska det framgå vilken faktisk undervisningstid eleverna har fått i ämnena i respektive årskurs 7–9 under vårterminen 2025 fram till den 19 maj 2025. (2 kap. 10 §, 10 kap. 4–5 §§ skollagen, 9 kap. 3–4 §§ skolförordningen och bilaga 1 till skolförordningen.)

Frånvaro

2. Rektorn ska, beträffande de elever som har upprepade eller längre frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövligt. Utredningarna ska genomföras oavsett om frånvaron är giltig eller ogiltig och ska genomföras i samråd med eleven, elevens

vårdnadshavare samt elevhälsan. I de fall utredningarna visar att specifika åtgärder behöver vidtas för att komma till rätta med elevernas frånvaro ska dessa åtgärder också genomföras. Rektorn ska dokumentera vilka elever som under perioden den 24 februari till och med den 19 maj 2025 bedömts ha upprepad eller längre frånvaro och vilket datum en utredning om orsakerna till frånvaron har inletts för respektive elev. Om en utredning i vissa fall bedömts som obehövlig och därmed inte genomförts ska det av huvudmannens redovisning framgå skälen till detta för varje fall. Dokumentationen, inklusive de utredningar som färdigställts, ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (7 kap. 19 a § skollagen)

Särskilt stöd

3. Se till att vid minst ett tillfälle innan den 24 mars 2025 informera samtliga lärare och övrig skolpersonal om skollagens bestämmelser om särskilt stöd och skyldigheten att anmäla till skolans rektor att en elev kan vara i behov av särskilt stöd. Huvudmannen ska dokumentera skriftligt när och hur informationen har förmedlats samt vilken information som förmedlats. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (2 kap. 34 § och 3 kap. 7 § skollagen)
4. Se till att alla lärare anmäler till rektorn om en elev, trots extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, befaras inte uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas eller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska dokumentera hur många sådana anmälningar som inkommit till rektorn under perioden den 24 februari till den 19 maj 2025. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (3 kap. 7 § skollagen)
5. Se till att det av beslut om anpassad studiegång framgår de avvikelser som görs från den timplan, de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen samt motivering för sådana avvikelser. Huvudmannen ska inkomma med de beslut om anpassad studiegång som fattats från den 24 februari fram till den 19 maj 2025, dock max fem beslut. Besluten ska ges in oidentifierade. Dokumentationen ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (3 kap. 7 och 12 §§ skollagen)

Anmälan av uppgifter om kränkande behandling

6. Se till att vid minst ett tillfälle innan den 24 mars 2025 klargöra för all skolpersonal skyldigheten att vid kännedom om att en elev kan anses ha blivit utsatt för kränkande behandling göra en anmälan till rektorn, som i sin tur ska göra en anmälan till huvudmannen. Huvudmannen ska dokumentera hur och när informationen har förmedlats. Dokumentationen ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (2 kap. 34 § samt 6 kap. 5 och 10 §§ skollagen)
7. Se till att personal som får kännedom om att en elev kan anses ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten anmäler detta till rektorn, som i sin tur anmäler detta till huvudmannen. Rektorn ska dokumentera hur många sådana anmälningar som gjorts under perioden den 24 februari till den 19 maj 2025. Denna dokumentation samt fem anmälningar om kränkande behandling, om sådana gjorts, ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (6 kap. 5 och 10 §§ skollagen)

Användande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning vid undervisningen

8. Se till att vid minst ett tillfälle innan den 24 mars 2025 klargöra skyldigheten för personal och elever att mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning endast får användas vid undervisningen enligt lärarens instruktioner, eller om de utgör extra anpassningar alternativt särskilt stöd, eller om det annars finns särskilda skäl. Huvudmannen ska dokumentera hur och när informationen har förmedlats. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (5 kap. 4 a § skollagen)
9. Se till att mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning endast används vid undervisning enligt lärarens instruktioner i syfte att främja elevernas utveckling och lärande, eller utgör extra anpassningar eller särskilt stöd, eller om det enligt rektorns eller lärares bedömning i ett enskilt fall finns särskilda skäl att tillåta en elev att använda sådan utrustning. Huvudmannen ska dokumentera hur rektorn har följt upp och säkerställt att detta följs, samt vad uppföljningen visat. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (5 kap. 4 a § skollagen)

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser extra anpassningar, förebyggande arbete för att skapa trygghet och studiero, uppföljning av ordningsregler samt särskilt beaktande av resultat på nationella prov.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2024:6360) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys hösten 2024 inlett en tillsyn av Kumlaby skola 7–9 i Kumla kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Kumlaby skola 7–9 följer gällande bestämmelser om garanterad undervisningstid, frånvaro, extra anpassningar, särskilt stöd, förebyggande arbete för att skapa trygghet och studiero, anmälan vid uppgift om kränkande behandling, uppföljning av ordningsregler, användning av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning i undervisningen samt särskilt beaktande av resultaten på nationella prov vid betygssättning.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan respektive trygghetsteamet och rektorn samt lektionsobservationer mellan den 25 och 27 november 2024. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat statistik avseende frånvaro, klassscheman och beslut om anpassad studiegång. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Garanterad undervisningstid

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av skriftlig information från rektorn inför tillsynsbesöket framgår att bristen på vikarier ibland leder till att lektioner behöver ställas in och att det innebär att skolan inte har förutsättningar att tillse att samtliga elever garanteras sin undervisningstid.

I intervjuer med elever och lärare framkommer att lektioner ofta ställs in. Enligt lärare tillses inte att eleverna ges sin garanterade undervisningstid. Lärarna uppger att det saknas tillgång till vikarier. Lärare uppger vidare att det inte heller vid planerade ledigheter finns tillgång till vikarier.

Av intervju med rektorn framgår att alla elever inte ges sin garanterade undervisningstid, eftersom skolan tvingas ställa in för många lektioner då de har för få vikarier. Rektorn beskriver att hen har framfört detta till huvudmannen och fått återkopplingen att rektorn måste hitta lösningar på problemet. Rektorn har anställt en personal som fast vikarie på skolan trots att rektorn egentligen inte har ekonomiska förutsättningar för anställningen, vilket har lett till att något färre lektioner ställs in.

Skolinspektionen har tagit del av klasscheman för innevarande läsår samt skolans statistik över inställda lektioner i olika ämnen under vårterminen respektive höstterminen 2024 fram till Skolinspektionens tillsynsbesök. Vid beräkning enligt ingivna klasscheman ges eleverna garanterad undervisningstid för högstadiet i till exempel ämnena idrott och hälsa (cirka 285 timmar jämfört med garanterad undervisningstid 280 timmar) respektive moderna språk spanska (cirka 273 timmar jämfört med garanterad undervisningstid 272 timmar). Av klasscheman framgår vidare att lektionerna i ämnet idrott och hälsa omfattar 30–50 minuter och att lektionerna i ämnet moderna språk spanska omfattar 45–60 minuter.

Av statistiken över inställda lektioner framgår dock att ett stort antal lektioner ställts in i vissa ämnen. Bland annat framgår att antalet inställda lektioner i ämnet idrott och hälsa under vårterminen 2024 uppgick till 22 och under höstterminen 2024 fram till Skolinspektionens besök uppgick till 44. Av statistiken framgår vidare att 61 av de lektioner som ställts in i ämnet under den period statistiken omfattar har gällt nuvarande årskurs 9. Vad gäller ämnet moderna språk spanska visar statistiken att 51 lektioner ställdes in under vårterminen 2024 och att 25 lektioner hade ställts in under höstterminen 2024 fram till Skolinspektionens besök.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att rektorn beslutar om sin enhets inre organisation och ansvarar för att fördela resurser inom enheten efter barnens och elevernas olika förutsättningar och behov. Rektorn fattar i övrigt de beslut och har det ansvar som framgår av särskilda föreskrifter i denna lag eller andra författningar. (2 kap. 10 § skollagen)

Av skollagen framgår att undervisningen i grundskolan ska omfatta ämnena bild, engelska, hem- och konsumentkunskap, idrott och hälsa, matematik, musik, naturorienterande ämnen: biologi, fysik och kemi, samhällsorienterande ämnen: geografi, historia, religionskunskap och samhällskunskap, slöjd, svenska eller svenska som andraspråk och teknik. Härutöver ska det som ämnen finnas moderna språk som ska erbjudas varje elev inom ramen för språkval och, för elever som ska erbjudas modersmålsundervisning, modersmål. (10 kap. 4 § skollagen).

Vidare framgår av skollagen att den totala undervisningstiden för varje elev i grundskolan ska vara minst 6 890 timmar. Det framgår även att regeringen får meddela föreskrifter om fördelning av undervisningstiden (timplan). (10 kap. 5 § skollagen)

Av skolförordningen framgår att bestämmelser om fördelning av den garanterade undervisningstiden (timplan) finns i bilaga 1. Av bilaga 1 till skolförordningen framgår den minsta garanterade undervisningstiden i timmar per stadium och ämne. Huvudmannen beslutar efter förslag av rektorn om fördelning mellan årskurserna av undervisningstiden. (9 kap. 3–4 §§ skolförordningen och bilaga 1 till skolförordningen)

I förarbeten anges att en viktig förutsättning för att eleverna ska kunna nå kunskapskraven är att de får de undervisningstimmar som anges i timplanen. Den minsta garanterade undervisningstiden i de olika ämnena har koppling till kursplanerna och de nationella proven. Avsikten med den stadiindelade timplanen är att uppnå en ökad likvärdighet mellan skolor. (prop. 2016/17:143, s. 17 och 19)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att alla elever inte ges den minsta garanterade undervisningstiden i alla ämnen. Tillsynen visar att lektioner ställs in i stor utsträckning på grund av att det saknas tillgång till vikarier när ordinarie lärare är frånvarande.

Ingiven statistik över inställda lektioner visar att eleverna inte ges den garanterade undervisningstiden i alla ämnen. Detta bekräftas även av

rektorns uppgifter om att alla elever inte ges sin garanterade undervisningstid, eftersom skolan tvingas ställa in för många lektioner då de saknar vikarier.

Frånvaro

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I intervju med lärare framkommer att en elev bedöms ha upprepad eller längre frånvaro när frånvaron är 10 procent eller mer. Vidare framkommer exempel på elever med upprepad eller längre frånvaro, där det inte startats en frånvaroutredning. Lärare beskriver att det blir fler och fler elever som är i skolan men som inte går på sina lektioner. Lärarna beskriver att det för dessa elever är behövt att starta en frånvaroutredning.

I intervju med elevhälsan framkommer att om en elev har 10 procents frånvaro eller mer startas en frånvaroutredning. I utredningen kartläggs elevens situation och man identifierar orsaker till frånvaron. Därefter testas åtgärder. Beträffande en elev uppger elevhälsan att eleven har upprepad eller längre frånvaro men att det inte har startats någon frånvaroutredning för eleven. Vidare uppges att det inte bedöms som obehövt att starta en utredning och att det borde ha startats ett frånvaroärende gällande eleven.

I intervju med elevhälsan framkommer vidare att anmälan till huvudmannen tidigare skulle göras vid en viss procents frånvaro, men att det nu finns en ny rutin enligt vilken anmälan till huvudmannen ska ske automatiskt när frånvaroutredning inletts.

I intervju med rektorn framkommer att en elev bedöms ha upprepad eller längre frånvaro om eleven är frånvarande flera dagar i sträck utan att vara sjuk. Beträffande de 144 elever som rektorn i ingiven frånvarostatistik har markerat uppger rektorn att dessa elever har 10 procent eller mer i frånvaro och att skolan därmed måste ta reda på orsakerna till frånvaron. Om det då ser problematiskt ut går skolan vidare med en frånvaroutredning.

I intervju med rektorn framkommer vidare att det finns en risk att det finns elever med upprepad eller längre frånvaro där det inte startas en frånvaroutredning trots att det inte bedömts vara obehövt. Beträffande en elev uppger rektorn följande. Eleven har upprepad eller längre frånvaro. Eleven är i skolan men inte på lektionerna. Det har inte startats en frånvaroutredning, men det är behövt med en utredning. Beträffande en annan elev uppger rektorn att elevens frånvaro har ökat under hösten och att eleven har upprepad frånvaro, men att man inte startat en frånvaroutredning. Rektorn uppger att det behövs startas en frånvaroutredning för att ta reda på orsakerna till elevens frånvaro.

I intervju med rektorn framkommer vidare att om en elevs frånvaro överstiger 40 procent görs en anmälan till huvudmannen men att det inte görs en anmälan till huvudmannen när en frånvaroutredning inletts.

I skriftliga synpunkter från huvudmannen inkomna den 15 januari 2025 framkommer att det saknats underlag från mentorer och att ärenden inte har delgetts elevhälsan. Detta är ett identifierat utvecklingsområde och från och med vårterminen 2025 har kommunen en ny rutin för frånvarohantering. Den nya rutinen innebär även att frånvaroärenden anmäls av mentor digitalt, vilket medför att huvudman per automatik numera delges information om elevers frånvaro.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att om en elev har upprepad eller längre frånvaro från den verksamhet som avses i 17 § ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövligt. Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap. 7 § är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas. När en utredning om en elevs frånvaro har inletts ska rektorn se till att frånvaron snarast anmäls till huvudmannen. (7 kap. 19 a § skollagen)

Av förarbetena till skollagen framgår att arbetet kring att upptäcka och agera tidigt för att motverka frånvaro hos elever är en av de mest grundläggande åtgärderna som skolan och samhället kan vidta för att fånga upp elever som riskerar att inte nå kunskapskraven och gå miste om den utbildning som de har rätt till. Vidare framgår exempel på när det kan anses obehövligt att genomföra en frånvaroutredning. En utredning ska inte behöva genomföras när till exempel en elev har upprepad frånvaro på grund av läkarbesök, men frånvaron gäller under en begränsad tid och kan kompenseras genom extra anpassningar i undervisningen, eller att det rör sig om enstaka tillfällen av giltig frånvaro där orsakerna till frånvaron är uppenbara. Vidare framgår att fokus vid utredningen bör vara på att kartlägga orsakerna till frånvaron och att kartläggningen utgör ett underlag för att sätta in åtgärder som gör att eleven kan bryta ett negativt frånvaromönster. Det anges också att det är av största vikt att resultatet av en utredning av upprepad eller längre frånvaro ska utmynna i sådana åtgärder som behövs för att komma till rätta med elevens frånvaro. Det förutsätts i förarbetena att frånvaroutredningen och arbetet med frånvaron dokumenteras. (prop. 2017/18:182 s. 56 samt s. 59–62)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister vad gäller att elever med upprepad eller längre frånvaro skyndsamt utreds om det inte bedömts vara obehövt. Utredningen visar att det finns elever med sådan frånvaro som inte utretts, trots att det inte bedömts obehövt att starta en utredning.

Att tidigt upptäcka och ta en elevs frånvaro på allvar, ta reda på orsakerna bakom frånvaron och vidta åtgärder utifrån dessa orsaker är avgörande för att en elevs frånvaro inte ska eskalera och bli långvarig. Att frånvaroutredningar inte alltid startas, trots att skolan bedömt det som behövt, leder till att det saknas underlag för att vidta konkreta åtgärder för att komma till rätta med elevers frånvaro.

Skolinspektionen bedömer att det inte framkommit annat än att skolenheten numera uppfyller författningarnas krav vad gäller att anmälan till huvudmannen snarast ska ske när en utredning om en elevs frånvaro har inletts.

Särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Anmälan om behov av särskilt stöd

I intervju med lärare framkommer att om en elev, trots extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, riskerar att inte uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas så hålls ett möte om eleven i arbetslaget samt med en representant för elevhälsan alternativt rektorn. Läraren lämnar sedan information om eleven till en representant för elevhälsan och därefter lyfts eleven på elevhälsoteamets möten. Lärarna uppger att de även kan göra en anmälan till rektorn i skolans datasystem.

I intervju med lärare uppges vidare att det inte är tydligt när och hur de ska göra en anmälan om behov av särskilt stöd till rektorn och att det är otydligt vilka elever som har åtgärdsprogram.

I intervju med elevhälsan framkommer vidare att de känner till elever som riskerar att inte uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas, trots extra anpassningar, men som inte är anmälda till rektorn för utredning av särskilt stöd.

Av inkomna synpunkter från huvudmannen den 15 januari 2025 framkommer att elevhälsan har kartlagt elever som riskerar att inte uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas och att de sammanställts. Utifrån att behoven är omfattande har elevhälsan inte hunnit med alla elevärenden. Huvudmannen uppger att samtliga elever som riskerar att inte uppfylla betygskriterierna i kärnämnen är anmälda i

januari 2025. För dessa elever har en kartläggning av elevernas skolsituation påbörjats.

I intervju med rektorn framkommer att rektorn och specialpedagogen gör behovsinventeringar gällande särskilt stöd. Den senaste gjordes i oktober 2024 och det konstaterades då att det finns tio elever som trots extra anpassningar riskerar att inte uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas i något av kärnämnen, men som inte har anmälts av lärare till rektorn för behov av särskilt stöd. Rektorn beskriver att rutinerna för anmälan om behov av särskilt stöd inte fungerat och att det är därför elevhälsoteamet numera sitter med på arbetslagens möten. Rektorn uppger att det inte finns någon otydlighet kring när anmälan till rektorn ska göras.

Beslut om anpassad studiegång

Skolinspektionen har tagit del av ett antal beslut om anpassad studiegång. Vid granskning av besluten kan konstateras att det inte framgår hur den anpassade studiegången är utformad, det vill säga vilka ämnen som anpassats bort samt i vilken omfattning eleven läser olika ämnen.

I intervju med elevhälsan framkommer att det är i elevernas scheman som det framgår hur många undervisningstimmar som anpassats bort och att detta revideras ganska ofta. Elevhälsan uppger att det är schemat som visar utvecklingen i hur mycket undervisning eleven får. Anledningen till detta är att det inte ska bli så mycket dokumentation. Elevhälsan uppger att om undervisningstiden utökas för en elev som har anpassad studiegång fattas inget nytt beslut om anpassad studiegång, men om det görs en ändring i vilka ämnen en elev läser så fattas ett nytt beslut.

I intervju med rektorn framkommer att beslut om anpassad studiegång på skolan kopplas till elevernas scheman och att det är i dessa scheman det går att utläsa exakt hur mycket undervisning eleverna ges i respektive ämne. Detta beror på att det är aktiva beslut som ändras löpande och det skulle ta för mycket tid för specialpedagog att förtydliga besluten om anpassad studiegång vid varje förändring. Rektorn uppger vidare att hen inte vet om detta är ett korrekt tillvägagångssätt.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att huvudmannen ska se till att personalen som har hand om utbildningen i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt denna lag ges möjligheter till kompetensutveckling. Huvudmannen ska se till att all personal i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt denna lag har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet. (2 kap. 34 § skollagen)

Av skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt

bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. (3 kap. 7 § skollagen)

Av skollagen framgår även att om det särskilda stödet för en elev i grundskolan inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar, får ett beslut enligt 7 § innebära avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen (anpassad studiegång). I grundskolan ska den anpassade studiegången utformas så att eleven så långt som möjligt får förutsättningar att nå behörighet till gymnasieskolans nationella program. Rektorn ansvarar för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning i den aktuella skolformen. (3 kap. 12 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Anmälan om behov av särskilt stöd

Skolinspektionen bedömer att skolenheten brister vad gäller att göra anmälan till rektorn om elevers behov av särskilt stöd. Utredningen visar att rektorn tillsammans med specialpedagog identifierat elever som trots extra anpassningar riskerar att inte uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas, men som inte har anmälts till rektorn för behov av särskilt stöd.

Utredningen visar även att lärare upplever det som otydligt när och hur en anmälan om behov av särskilt stöd ska göras. Det är elevens lärare som ansvarar för undervisningen av eleven och som är den som har störst möjlighet att i rimlig tid uppmärksamma om en elev, trots extra anpassningar, riskerar att inte uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas. För att arbetet med särskilt stöd ska fungera är det därför centralt att lärarna vet när och hur de ska göra en anmälan samt att det faktiskt sker. Om en anmälan inte görs alls eller senare än befogat innebär det en risk att elever går miste om det särskilda stöd de har behov av och rätt till. Rätten till särskilt stöd omfattar alla ämnen som eleverna läser.

Beslut om anpassad studiegång

Skolinspektionen bedömer även att skolan inte uppfyller författningarnas krav gällande beslut om anpassad studiegång. Av skolans beslut om anpassad studiegång, som fattats inom ramen för ett åtgärdsprogram, framgår inte vilka avvikelser som gjorts, till exempel vilka delar av ett ämne som anpassats bort eller omfattning i tid.

Ett beslut om anpassad studiegång är en ingripande åtgärd eftersom det riskerar att leda till att eleven inte blir behörig till gymnasieskolans nationella program. Det är därför viktigt att det av besluten framgår vilka ämnen som påverkas och i vilken utsträckning.

Anmälan av uppgifter om kränkande behandling**Omständigheter som ligger till grund för bedömningen**

I intervju med elever framkommer att fysiska kränkningar anmäls, men att verbala kränkningar inte anmäls i samma utsträckning. Enligt elever säger personal ibland att de kommer att göra en anmälan om kränkande behandling om en elev exempelvis uttrycker en kränkande kommentar, men att det inte händer någonting efter det.

I intervju med lärare framkommer att vissa elever har ett mycket dåligt språkbruk med kränkande ord. Lärarna beskriver att när en elev kallar en annan elev för nedsättande ord så pratar personalen med eleverna och försöker reda ut situationen. Vidare framkommer att vissa lärare i dessa situationer bara gör en anmälan om kränkande behandling om eleven själv uppger att hen blivit utsatt för kränkande behandling, medan andra lärare gör en anmälan även om eleven inte upplevt sig utsatt för kränkande behandling. I intervjun uppges vidare att lärarna känner till två exempel då personal uttryckt sig kränkande mot elever. I båda fallen har personal anmält detta till rektorn.

I intervju med elevhälsan framkommer att personal inte alltid anmäler verbala kränkningar till rektorn eftersom personal i vissa fall anser att de har rätt ut händelsen och att det inte var en allvarlig kränkning. Enligt elevhälsan anmäls upprepade kränkningar till rektorn, medan enskilda incidenter av kränkande behandling inte anmäls. Elevhälsan beskriver att det görs för få anmälningar om kränkande behandling och att personal behöver stöttning i att göra anmälningar samt att rektorn har pratat om detta under flera arbetsplatsträffar.

I intervju med trygghetsteamet framkommer att personal säger till när de hör elever uttala nedsättande ord till andra elever, men att om eleverna inte själva upplever sig som kränkta så görs inte någon anmälan om kränkande behandling. Trygghetsteamet uppger vidare att om en elev anser sig kränkt

av en vuxen på skolan görs en anmälan om kränkande behandling till rektorn.

I intervju med rektorn framkommer att personalen ska ha nolltolerans för kränkande behandling, men att om en elev uttalat en verbal kränkning endast en gång så görs sannolikt inte en anmälan. Rektorn uppger att om en elev uttrycker sig nedsättande mot en annan elev kan det hända att personalen pratar med eleverna men inte gör en anmälan om kränkande behandling.

Vad gäller uppgifter som framkommit i intervju med lärare om att personal ska ha utsatt elever för kränkande behandling uppger rektorn att hen fått information om en lärares språkbruk vid några tillfällen men att det inte rörde sig om en anmälan om kränkande behandling. Rektorn uppger att hen inte uppfattat att det rört sig om kränkande behandling och därför inte gjort en anmälan till huvudmannen gällande det.

I skriftliga synpunkter från huvudmannen inkomna den 15 januari 2025 framkommer att rektor har fått muntlig kännedom om att personal utsatt elev för kränkande behandling, men att ingen skriftlig anmälan gjorts. Anmälan till huvudman skedde inte, men ärendena utreddes. Rektor medger att rektor brustit i dokumentation.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att huvudmannen ska se till att personalen som har hand om utbildningen i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt denna lag ges möjligheter till kompetensutveckling. Huvudmannen ska se till att all personal i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt denna lag har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet. (2 kap. 34 § skollagen)

Av skollagen framgår även att huvudmannen ansvarar för att personalen fullgör de skyldigheter som anges i detta kapitel, när den handlar i tjänsten eller inom ramen för uppdraget. (6 kap. 5 § skollagen)

Av skollagen framgår att en lärare eller annan personal som får kännedom om att en elev har blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla det till rektorn. En rektor som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de angivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. (6 kap. 10 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister vad gäller skolenhetens arbete med att anmäla till rektor och huvudman när elever blir utsatta för kränkande behandling. I utredningen framkommer att skolpersonal inte alltid gör en anmälan om kränkande behandling när de får kännedom om att en elev blivit utsatt för kränkande behandling. Utredningen visar därutöver att personal i två fall gjort en anmälan till rektorn angående att personal uttryckt sig kränkande mot elever, men att rektorn inte anmält detta till huvudmannen.

Utredningen visar också att personal i vissa fall avstår från att göra en anmälan om eleven uppger att hen inte upplever sig utsatt för kränkande behandling. Anmälningsskyldigheten som regleras i 6 kap. 10 § skollagen är kopplad till att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling. Att låta elevens svar på en fråga om denne anser sig utsatt för kränkande behandling vara helt avgörande för om en anmälan sker, även om den vuxne uppfattar agerandet som kränkande behandling, får dock anses problematiskt. Elevens vilja angående om en anmälan ska göras kan påverkas av faktorer som ålder, rådande hierarkier eller rädsla för den som utsatt eleven. Det kan också leda till att ett oacceptabelt språkbruk normaliseras. Därför kan det inte enbart vara upp till den utsatte att helt avgöra om händelsen ska anses utgöra kränkande behandling och en kränkingsanmälan ska göras.

Användande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning vid undervisningen

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I intervju med elever framkommer att man använder mobillådor på skolan i vilka eleverna lämnar sin mobiltelefon vid lektionsstart. Detta fungerar bra i vissa årskurser men inte i andra, enligt eleverna. Eleverna beskriver vidare att när de har lektion med en viss lärare lämnar eleverna inte in mobiltelefonerna och att vissa elever använder mobiltelefonen för att surfa på sociala medier under lektionen.

I intervju med lärare framkommer att eleverna ska lämna in sina mobiltelefoner vid lektionsstart, men inte gör det på alla lektioner. I intervjun framkommer vidare att det finns lärare som inte på agerar på samma sätt som övriga lärare gällande att elever ska lämna sina mobiltelefoner i en mobillåda.

Av Skolinspektionens lektionsobservationer framgår att det varierar om lärare aktivt samlar in elevernas mobiltelefoner vid lektionsstart och om

lärare uppmärksammar att elever använder mobiltelefoner under lektionstid.

Rättslig reglering

Enligt skollagen får vid undervisning endast sådan användning av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning förekomma som sker enligt lärarens instruktioner i syfte att främja elevernas utveckling och lärande, eller utgör extra anpassningar eller särskilt stöd enligt 3 kap. Om det finns särskilda skäl får dock rektorn eller en lärare tillåta en enskild elev att använda en mobiltelefon eller annan elektronisk kommunikationsutrustning även i andra fall än som avses i första stycket. (5 kap. 4 a § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister avseende användning av mobiltelefoner i undervisningen. Utredningen visar att det förekommer att elever använder mobiltelefoner under lektionstid för att till exempel använda sociala medier. I utredningen framkommer även att det varierar huruvida lärare aktivt samlar in mobiltelefoner vid lektionsstart och uppmärksammar när elever använder mobiltelefoner under lektionstid.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Kumla kommuns verksamhet vid Kumlabyskola 7–9 uppfyller inte författningarnas krav vad gäller garanterad undervisningstid, frånvaro, särskilt stöd, anmälan av uppgifter om kränkande behandling samt användande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning i undervisningen. Det finns därför skäl att förelägga Kumla kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Extra anpassningar

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Lärarna beskriver att de arbetar mycket med extra anpassningar. De använder till exempel anpassat material och skrivmallar. I ett ämne beskriver lärare att man gjort ett digitalt material för vissa specifika elever.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. (3 kap. 5 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det genom utredningen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller skollagens krav avseende att elever skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen.

Förebyggande arbete för att skapa trygghet och motverka kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I intervju med elever uppges att eleverna känner sig trygga på skolan varje dag och att det är en lugn skola. Eleverna berättar att det på andra skolor kan finnas tydliga grupperingar, men att på denna skola finns en gemenskap. Några elever uppger att känslan av trygghet beror på vilka andra elever som är i klassrummet, om det är elever man "inte går ihop med" så kan eleverna känna sig mindre trygga.

I samtliga intervjuer framkommer att det finns ett hårt språkbruk bland elever med nedvärderande ord och kommentarer. Av intervjuer med elevhälsa, trygghetsteam och rektor framgår att skolan genomför programmet Mentor i våldsprevention, MVP. Trygghetsteamet beskriver i

intervju att programmet utgörs av lektioner som genomförs med eleverna i årskurs 8 och som pågår nästan ett helt läsår. En representant från trygghetsteamet uppger att MVP upplevs vara en adekvat insats för att åtgärda problemet med språkbruk på skolan.

I intervju med elever, elevhälsa och trygghetsteam framkommer vidare att kapprummen och toaletterna, särskilt i årskurs 7, har identifierats som en otrygg plats. Av intervju med elevhälsa framgår att det finns ett rastvaktschema för årskurs 7 där en personal är på plats varje morgon fram till lektionsstart. Därutöver uppmuntras personal att röra sig mycket bland eleverna, men det görs inte alltid i praktiken.

I intervjuer med elever, elevhälsa och trygghetsteam beskrivs att tryggheten följs upp genom trygghetsenkät. Trygghetsteamet uppger att trygghetsenkäten är väl utformad för att identifiera otrygga aspekter i skolan. Trygghetsteamet uppger att de har laborerat med frågorna i trygghetsenkäten för att de ska bli bra och möjliga att analysera. Det uppges dock att skolan behöver tänka på genomförandet av trygghetsenkäten, till exempel genom att diskutera enkäten med eleverna innan de får besvara den så att de förstår innebörden. Trygghetsteamet beskriver vidare att uppföljning av trygghetsenkäten sker för respektive arbetslag och att det finns skillnader i resultaten mellan årskurserna. Utifrån resultaten har resurser riktats där det behövts, var behovet funnits har varierat under terminen.

I flera intervjuer framkommer vidare att skolan arbetar förebyggande för att skapa trygghet genom att bland annat arbeta med värdegrund på gemenskapsdagar och att skolan har haft schemabrytande dagar samt aktiviteter inom de samhällsorienterande ämnena där eleverna arbetat med värdegrundsfrågor kring tillit och respekt.

I intervju med rektor framkommer vad gäller det förebyggande arbetet för att skapa trygghet att skolan har en likabehandlingsplan, ett trygghetsteam samt trygghetsenkäten. Rektorn beskriver vidare att man varje vecka pratar i arbetslagen om tryggheten som en stående punkt. Där kan exempelvis komma upp hinder för trygghet såsom ökad skadegörelse, problem vid toaletter eller språkbruk. Rektor beskriver att hen ges förutsättningar att bedriva ett förebyggande arbete för att skapa trygghet.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att varje huvudman inom skolväsendet på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt ska planera och följa upp utbildningen, analysera orsakerna till uppföljningens resultat och utifrån analysen genomföra insatser i syfte att utveckla utbildningen (4 kap. 3 § skollagen).

Vidare framgår av skollagen att sådan planering, uppföljning, analys och utveckling av utbildningen som anges i 3 § ska genomföras även på skolenhetsnivå. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet. Rektorn är ansvarig för att ett sådant kvalitetsarbete genomförs. (4 kap. 4 § skollagen)

Av skollagen framgår att alla elever ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero. Med studiero avses att det finns goda förutsättningar för eleverna att koncentrera sig på undervisningen. Huvudmannen ska säkerställa att det på skolenheten bedrivs ett förebyggande arbete som syftar till att skapa trygghet och studiero (5 kap. 3 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen inte bryter mot författningarna när det gäller att det bedrivs ett förebyggande arbete för att skapa trygghet vid skolenheten. Av tillsynen framgår bland annat att det bedrivs ett visst förebyggande arbete för att skapa trygghet genom att följa upp elevernas upplevelse av trygghet, identifiera hinder för trygghet samt analysera och vidta åtgärder kopplade till identifierade hinder. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Att det bedrivs ett förebyggande arbete för att skapa trygghet innebär inte alltid att det faktiskt råder trygghet för eleverna på skolenheten. Skolinspektionen vill därför understryka vikten av att det förebyggande arbetet bedrivs på ett sådant sätt att eleverna faktiskt tillförsäkras en trygg miljö. Som framgår ovan i detta beslut finns dessutom brister i det åtgärdande arbetet för att skapa trygghet. Tillsynen visar att kränkande behandling inte alltid anmäls till rektorn och huvudmannen. Att all personal har ett gemensamt förhållningsätt och aktivt motverkar alla former av kränkande behandling är också en betydelsefull del i det förebyggande arbetet för trygghet.

Förebyggande arbete för att skapa studiero

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I intervju med elever framkommer att det varierar huruvida det är studiero beroende på vilken lärare de har, och att eleverna har stor respekt för vissa lärare men inte för andra. Eleverna uppger vidare att studieron påverkas negativt när eleverna inte förstår vad de ska göra på lektionen eller inte får hjälp när de behöver det. Elever i en årskurs beskriver att skolan ändrat en tidigare klassindelning och att lärarna arbetat väldigt mycket med studieron i den årskursen. Eleverna upplever att det har hjälpt.

I intervju med lärare framkommer att huruvida det är studiero på lektionerna beror mycket på ämne, tid på dagen och veckodag. Vad gäller arbete för att skapa studiero beskriver lärarna att de arbetar med klassrumsrutiner och lektionsstruktur samt att de jobbar mycket med attityder och bemötande under mentorstid.

Av intervju med elevhälsan framgår att elevernas studiero följs upp genom bland annat trygghetsenkäten och att det därigenom har identifierats att många elever upplever att de inte har god studiero. Genom analysen av detta identifierades att det gällde vissa lektioner, och där har personal fått handledning. Elevhälsan beskriver vidare att det finns olika hinder för studiero i olika klasser. Det kan vara behov av särskilt stöd bland eleverna, klassrumsrutiner eller arbete med extra anpassningar och lektionsstruktur.

I intervju med lärare framkommer att det i en årskurs finns en grupp elever med ett normbrytande beteende och språkbruk. De kommer sent till lektionerna, pratar under genomgångar, har inte med sig material, vägrar gå ut när de blir tillsagda att göra det, är otrevliga mot varandra och mot läraren samt deltar inte i undervisningen. Lärarna beskriver vidare att dessa elevers beteenden påverkar andra elevers studiero. I intervju med elevhälsan framkommer att utifrån identifierade problem med studiero och trygghet har arbetslaget fått göra en analys av lämpliga åtgärder. Insatser har innefattat lärares ledarskap i klassrummet, klassrumplaceringar och gruppförändringar. Det har skett arbete både på grupp- och individnivå med eleverna.

Elevhälsan beskriver även att det har startats upp ärenden gällande särskilt stöd för de elever som inte deltar på lektionerna utan uppehåller sig i korridorerna under lektionerna. Detta förbättrar studieron i klassrummen och ökar även möjligheterna för lärarna att arbeta med extra anpassningar under lektionerna. Detta läsår har skolan startat upp en mindre undervisningslokal för att ge stöd i form av en alternativ lärmiljö för de elever som behöver det. Detta arbete är under uppbyggnad.

I intervju med trygghetsteamet framkommer att det i årskurs 7 var bristande studiero i början av terminen. Det gjordes då insatser och studieron har förbättrats. Trygghetsteamet beskriver vidare att skolan har gjort ett bra arbete avseende vilka elever som är i behov av extra anpassningar eller andra studiemiljöer. Trygghetsteamet beskriver att det på skolan finns en flexibilitet i gruppindelningar. Om man ser att en konstellation elever inte fungerar ihop så gör skolan något åt detta. Trygghetsteamet beskriver vidare att när nuvarande årskurs 8 gick i årskurs 7 var det mer utmaningar med den gruppen. Där arbetade skolan med lektionsobservationer. Specialpedagog följde en klass och såg om det gick att göra insatser för enskilda elever. Studieron har blivit bättre i gruppen i jämförelse med hur situationen såg ut under föregående läsår.

Trygghetsteamet beskriver vidare att många elever som bidragit till en bristande studiero genom att till exempel gå runt i klassrummet och inte delta i undervisningen har getts särskilt stöd. På gruppnivå har insatser gjorts genom till exempel handledande samtal med lärare om hur undervisningen i en viss klass lämpligen kan bedrivas. Elevhälsoteamet har som riktade insatser coachat och gett feedback till lärare kring ledarskap i klassrummet. Trygghetsteamet beskriver att konsekvenstrappan används vid ordningsstörande beteende och att man kunnat se en positiv effekt av vissa skriftliga varningar under innevarande termin.

I intervju med rektor framkommer att studieron följs upp genom att rektor och elevhälsoteam träffar arbetslagen varje vecka. Som exempel har genom detta flera pedagoger identifierat att det var bristande studiero i en klass, varpå åtgärder sattes in i den klassen. Rektorn uppger att hen ges förutsättningar av huvudmannen att bedriva ett förebyggande arbete för att skapa studiero.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att varje huvudman inom skolväsendet på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt ska planera och följa upp utbildningen, analysera orsakerna till uppföljningens resultat och utifrån analysen genomföra insatser i syfte att utveckla utbildningen (4 kap. 3 § skollagen).

Vidare framgår av skollagen att sådan planering, uppföljning, analys och utveckling av utbildningen som anges i 3 § ska genomföras även på skolenhetsnivå. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet. Rektorn är ansvarig för att ett sådant kvalitetsarbete genomförs. (4 kap. 4 § skollagen)

Av skollagen framgår att alla elever ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero. Med studiero avses att det finns goda förutsättningar för eleverna att koncentrera sig på undervisningen. Huvudmannen ska säkerställa att det på skolenheten bedrivs ett förebyggande arbete som syftar till att skapa trygghet och studiero (5 kap. 3 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen inte bryter mot författningarna när det gäller att det bedrivs ett förebyggande arbete för att skapa studiero vid skolenheten. Av tillsynen framgår bland annat att det bedrivs ett visst förebyggande arbete för att skapa studiero genom att följa upp elevernas upplevelse av studiero, identifiera hinder för studiero samt

analysera och vidta åtgärder kopplade till identifierade hinder. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

I likhet med vad som angetts ovan gällande trygghet innebär ett förebyggande arbete för att skapa studiero inte alltid att det faktiskt råder studiero för eleverna under lektionerna. Skolinspektionen vill därför understryka vikten av att det förebyggande arbetet bedrivs på ett sådant sätt att det faktiskt tillförsäkrar eleverna en undervisning som präglas av studiero. Som framgår ovan i detta beslut finns dessutom brister kopplat till att alla lärare inte tillser att mobiltelefoner inte används under lektionerna om det inte sker enligt lärarens instruktioner. Att alla lärare har ett gemensamt förhållningssätt när det gäller detta och andra ordningsstörande beteenden är avgörande i arbetet med att tillförsäkra eleverna studiero.

Ordningsregler

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I intervju med elevhälsan framkommer att det följs upp om ordningsreglerna fungerar eller inte. Utvärdering av ordningsreglerna görs i slutet av varje läsår, inför nästa läsår. Vidare uppges att elevråd och klassråd medverkar i revidering av ordningsreglerna och att skolan har försökt utforma ordningsreglerna så att de ska bidra till studiero. I intervjun framkommer vidare att eleverna känner till ordningsreglerna men att vissa elever väljer att inte följa dem. Om en elev inte följer ordningsreglerna aktualiseras konsekvenstrappan, som tagits upp med eleverna på mentorstid och även med vårdnadshavare. Elevhälsan beskriver vidare att skolan har blivit tydligare i att beteenden får konsekvenser och att de fått till en arbetsprocess kring detta.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att ordningsregler ska finnas för varje skolenhet. Ordningsreglerna och hur de följs ska regelbundet följas upp. Orsakerna till uppföljningens resultat ska analyseras. Ordningsreglerna ska utarbetas, följas upp och, vid behov, omarbetas under medverkan av eleverna. (5 kap. 5 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen inte bryter mot författningarna när det gäller att ordningsreglerna för skolenheten regelbundet följs upp, att orsakerna till resultatet analyseras och att omarbetande av ordningsreglerna sker under medverkan av eleverna.

Särskilt beaktande av resultaten på nationella prov vid betygssättning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av nationell statistik från vårterminen 2023 framgår att i ämnet matematik fick 62,8 procent av eleverna på Kumlaby skola 7–9 ett högre slutbetyg än vad resultatet på det nationella provet visade, att jämföra med riket som helhet där 24,2 procent av eleverna fick ett högre slutbetyg. I ämnet svenska fick 44,4 procent av eleverna på Kumlaby skola 7–9 ett högre slutbetyg än vad resultatet på det nationella provet visade, att jämföra med riket som helhet där 28,1 procent av eleverna fick ett högre slutbetyg.

Av nationell statistik från vårterminen 2024, som publicerades av Skolverket den 29 november 2024, framgår att i ämnet matematik fick 32,6 procent av eleverna på Kumlaby skola 7–9 ett högre slutbetyg jämfört med resultatet på det nationella provet, att jämföra med riket där 24,1 procent fick ett högre slutbetyg. I ämnet svenska fick 69,2 procent av eleverna på Kumlaby skola 7–9 ett högre slutbetyg jämfört med resultatet på det nationella provet, att jämföra med riket som helhet där 31,4 procent av eleverna fick ett högre slutbetyg.

I intervju med lärare framkommer att resultaten på de nationella proven utgör en betydande del av bedömningen vid betygssättning. Resultaten beskrivs som vägledande, men inte övervägande, vid betygssättning. Lärarna beskriver att resultatet på nationella provet väger tyngre än ett annat prov, men inte tyngre än fyra andra prov tillsammans. Lärarna beskriver att de stämmer av elevens nivå med kompletterande uppgifter. Om eleven presterar bättre eller sämre på nationella proven än vad eleven presterat i övrigt kan hen få göra en liknande övning för att se om eleven presterar på samma nivå igen. En lärare beskriver att en elev som fått betyget D på nationella provet men tidigare haft betyget B kan få komplettera för att ges möjlighet att nå upp till betyget C. Lärarna uppger att de särskilt beaktar resultaten på de nationella proven, men att det nationella provet inte mäter alla kriterier i exempelvis ämnet svenska.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att vid betygssättning enligt 19 och 20 §§ i ett ämne som det ges ett nationellt prov i ska elevens resultat på det provet särskilt beaktas. Proveresultatet eller resultat på delprov ska dock inte särskilt beaktas om det finns särskilda skäl. (10 kap. 20 a § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen inte bryter mot författningarna när det gäller att särskilt beakta resultaten på nationella prov vid betygssättning.

Tillsynen visar dock att avvikelserna mellan resultaten på nationella prov och slutbetygen i vissa ämnen är stora och att de funnits över tid. Lärare uppger att de särskilt beaktar resultat på nationella prov, men att övrigt betygsunderlag i flera fall motiverar högre betyg. Skolinspektionen vill betona vikten av att lärare behöver vara observanta på avvikelser mellan provbetyg och slutbetyg, och särskilt systematiska avvikelser på gruppnivå. Sådana systematiska avvikelser kan indikera att resultat från de nationella proven inte särskilt har beaktats, eller att läraren har en annan kravnivå på övrigt betygsunderlag än den nationella kravnivån som framgår av resultaten på nationella prov.

X Hans-Göran Arvidsson

Beslutsfattare
Signerat av: Hans-Göran Arvidsson

X Kajsa Holmqvist Risto

Föredragande
Signerat av: Kajsa Holmqvist Risto

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Victoria Eriksson medverkat.